

Sygn.akt III AUa 547/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2012r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Władysława Prusator-Kaluźna (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Dorota Zarzecka

Protokolant: Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2012 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku H. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji wnioskodawcy H. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 16 marca 2012 r. sygn. akt V U 1399/11

I. oddala apelację.

II. zasądza od H. G. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 547/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 4 października 2011 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 237, poz. 1656 ze zm.), odmówił H. G. prawa do emerytury pomostowej. Organ rentowy stwierdził, że nie przedłożył on zaświadczenia wystawionego przez płatnika składek zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, potwierdzającego pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wskazał nadto, że H. G. nie legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresu zatrudnienia od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 30 czerwca 2006 roku w (...) Spółce Akcyjnej na stanowisku samodzielnego inspektora ds. bhp oraz specjalisty ds. bhp.

H. G. w odwołaniu od powyższej decyzji domagał się przyznania prawa do emerytury pomostowej po uprzednim zaliczeniu jako pracy w szczególnych warunkach zakwestionowanego okresu zatrudnienia w (...) Spółce Akcyjnej.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 16 marca 2012 roku oddalił odwołanie. Sąd I instancji wskazał, że stosownie do treści art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 237, poz. 1656 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej przysługuje osobie, która: po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy (pkt 1), spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 w/w ustawy (pkt 2), tj. urodziła się po dniu 31 grudnia 1948 roku; ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat; osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn; ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn; przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywała prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; z którą nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy oraz w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy (pkt 3). Art. 51 w/w ustawy nałożył na płatnika składek obowiązek wystawienia zaświadczenia o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy, za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 roku. Sąd Okręgowy wskazał, że okolicznością sporną było ustalenie, czy praca w okresie od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 30 czerwca 2006 roku w (...) Spółce Akcyjnej podlega uwzględnieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach przy nabyciu prawa do emerytury pomostowej, a w konsekwencji czy odwołujący spełnia wszystkie warunki do nabycia prawa do dochodzonego świadczenia. W celu ustalenia charakteru pracy odwołującego w powyższym okresie Sąd Okręgowy dopuścił dowód z zeznań odwołującego, dowód z zeznań świadków: R. C., T. K. oraz E. K., dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy a także dowód z akt osobowych wnioskodawcy oraz akt ZUS. Wskazał, iż wynikało z nich, że H. G. w spornym okresie był zatrudniony w (...) Spółce Akcyjnej na stanowisku samodzielnego inspektora ds. bhp oraz specjalisty ds. bhp. Pracodawca - Centrala (...) w B. wystawił odwołującemu w dniu 22 sierpnia 1987 roku świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym stwierdził, że w spornym okresie wykonywał on pracę polegającą na kontroli i nadzorze technicznym składów paliwowych i stacji benzynowych, tj. pracę określoną w wykazie A, dziale XIV, poz. 24 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. MG. z 1983 roku, Nr 1, poz. 2). Z kolejnego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez (...) Spółkę Akcyjną w P. z dnia 14 lipca 2006 roku wynikało, że H. G. w spornym okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach określoną w wykazie A, dziale XIV, poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) - kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie oraz w wykazie stanowiącym załącznik Nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. MG. z 1987 roku, Nr 4, poz. 7). Biegły sądowy z zakresu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (...) w sporządzonej przez siebie opinii stwierdził, że praca odwołującego w spornym okresie nie podlega zaliczeniu do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, gdyż nie odpowiada pracy określonej w wykazie A, dziale XIV, poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze - kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Biegły sądowy podtrzymał swoje stanowisko w opinii uzupełniającej oraz w opinii ustnej wydanej na rozprawie w dniu 6 marca

2012 roku. Sąd I instancji uznał, że opinia biegłego sądowego jest wiarygodna i miarodajna do czynienia ustaleń w sprawie. Stwierdził zatem, że praca odwołującego w spornym okresie nie jest pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), bowiem nie odpowiada pracom wymienionym w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Sąd Okręgowy zaznaczył, że prawo do emerytury pomostowej na podstawie przepisu art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych przysługuje osobie, która m.in. przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywała prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych), jak również w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, tj. w dniu 1 stycznia 2009 roku miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych). Z powyższego względu w celu dokonania kontroli zaskarżonej decyzji organu rentowego należało również ocenić, czy praca H. G. w spornym okresie jest pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych. Sąd I instancji stwierdził, że praca ta nie jest pracą w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy, bowiem nie została wymieniona w żadnym z załączników do tej ustawy stanowiących wykaz prac w szczególnych warunkach oraz w szczególnym charakterze. Nadto Sąd Okręgowy zaznaczył, że nawet, gdyby uznać, że praca w (...) Spółce Akcyjnej była pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to odwołujący i tak nie spełniałby warunku do przyznania prawa do emerytury pomostowej określonego w art. 4 pkt 5 w/w ustawy, bowiem warunek legitymowania się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach z tego przepisu należy spełnić do 1 stycznia 1999 roku. Okres od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku byłby w powyższym zakresie niewystarczający. Poza tym skoro sporna praca nie jest pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, to H. G. nie spełnia również warunku do nabycia prawa do dochodzonego świadczenia określonego w art. 49 pkt 3 w/w ustawy. Zatem odwołujący nie spełnia warunków wymaganych do przyznania prawa do emerytury pomostowej. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy jak w sentencji wyroku orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

H. G. zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie:

- art. 49 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 237, poz. 1656 ze zm.) w zw. z zarządzeniem nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. MG. z 1987 roku, Nr 4, poz. 7) i wydanym na jego podstawie zarządzeniem Nr 13/88 naczelnego Dyrektora Centrali (...) z dnia 16 grudnia 1988 roku przez odstąpienie od prawidłowego zastosowania tych przepisów,

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na pominięciu zeznań świadków i wnioskodawcy dotyczących rodzaju wykonywanej przez odwołującego pracy oraz pominięcie świadectwa pracy z dnia 22 sierpnia 1987 roku i dokumentów potwierdzających ową pracę,

- art. 233 § 1 k.p.c. jakiej Sąd dopuścił się powołując biegłego sądowego na okoliczność obowiązujących przepisów prawnych i oceny zeznań świadków, a następnie bezkrytyczne ustalenie stanu prawnego oraz wiarygodności tych zeznań na podstawie oczywiście błędnej opinii.

Wskazując na powyższe zarzuty, odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i prawnych oraz przez ich pryzmat dokonał słusznych wywodów w przedmiocie prawa odwołującego do emerytury pomostowej według przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 237, poz. 1656 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Należy wskazać, iż H. G. jako osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych prawo do dochodzonego świadczenia wywodzi z art. 49 w/w ustawy.

Zgodnie z wspomnianym art. 49 w/w ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Art. 4 pkt 5 w/w ustawy stanowi zaś, że warunkiem jest, aby przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywać prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z powyższych przepisów wynika zatem, że odwołujący, aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej (poza spełnieniem innych, niespornych na etapie postępowania przed Sądem) winien na dzień 1 stycznia 2009 roku legitymować się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych) oraz przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywać prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych).

Na obecnym etapie postępowania (stanowisko pełnomocnika odwołującego na rozprawie apelacyjnej) nie pozostawała przedmiotem sporu okoliczność, że praca odwołującego w spornym okresie, tj. od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 30 czerwca 2006 roku w (...) Spółce Akcyjnej na stanowisku samodzielnego inspektora ds. bhp oraz specjalisty ds. bhp nie jest pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 w/w ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Stosownie zaś do art. 3 ust. 3 w/w ustawy prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

O spełnieniu warunku wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy przesądza zatem okoliczność, czy prace są wymienione w załączniku 1 lub 2 do w/w ustawy. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu wyrażone w wyroku z dnia 29 czerwca 2011 roku w sprawie o sygn. akt IV SA/Po 335/11 (lex numer 863891), iż katalog prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jest zamknięty, co oznacza, że cech pracy „o szczególnym charakterze” lub „w szczególnych warunkach” nie mogą posiadać inne prace, choćby sposób ich wykonywania i ich jakość mogła obniżyć się z wiekiem (tak samo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt II UK 164/11, lex numer 1171289).

Dla spełnienia przesłanki wykonywania prac w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy nie ma znaczenia wyszczególnienie stanowiska w innych aktach, takich jak chociażby wskazywane przez skarżącego zarządzenie resortowe Ministra Przemysłu Chemicznego, czy też zarządzenie Dyrektora Centrali (...) z dnia 16 grudnia 1988 roku. Praca wykonywana przez odwołującego w spornym okresie nie jest wymieniona w załączniku 1 oraz 2 do w/w ustawy, zatem nie jest pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy.

Sąd H. G. nie spełnia warunku do przyznania prawa do emerytury pomostowej określonego w art. 49 pkt 3 w/w ustawy, co przesądza o braku prawa do dochodzonego świadczenia. Nie spełnia przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 w/w ustawy o emeryturach pomostowych ubezpieczony, którego dotychczasowy okres pracy nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt II UK 164/11, lex numer 1171289).

Jednocześnie zaznaczyć należy, że na etapie postępowania przed Sądem nieprzedłożenie zaświadczenia, o którym mowa w art. 51 w/w ustawy nie uniemożliwia zaliczenia okresu do stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Na marginesie należy również stwierdzić, że Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, w zakresie w jakim uznał on, że zatrudnienie na stanowisku samodzielnego inspektora ds. bhp oraz specjalisty ds. bhp nie jest również pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie odpowiada bowiem pracy określonej w wykazie A, dziale XIV, poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze - kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Stwierdzić należy, że praca odwołującego nie polegała na wykonywaniu kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług ani dozoru inżynieryjno-technicznego, lecz na kontrolowaniu przestrzegania przepisów bhp, co wyklucza uznanie jej za pracę określoną w wykazie A, dziale XIV, poz. 24 załącznika do w/w rozporządzenia. Na marginesie trzeba również zauważyć, że H. G. przeprowadzał kontrolę stanu bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach wykonywanych w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie, jak również przy pracach, które nie były wykonywane w takich warunkach. Do tego również wykonywał inne czynności związane z pełnieniem obowiązków pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dodatkowo wskazać należy, że świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych jest dokumentem prywatnym (art. 245 k.p.c.). Dowód z dokumentu prywatnego jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc Sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 roku w sprawie o sygn. akt IV CK 474/03, OSNC 2005/6/113, lex numer 134436). Tym samym istnienie w/w świadectw

w odniesieniu do spornego okresu zatrudnienia nie uniemożliwia przeprowadzenia postępowania dowodowego na okoliczność ustalenia, czy świadczona praca odpowiada pracom wykonywanym w warunkach szczególnych w myśl przepisów w/w rozporządzenia i ustalenia (po dokonaniu oceny zgromadzonego w ten sposób materiału dowodowego) czy okres pracy podlega zaliczeniu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Odnosząc się natomiast do zarzutu apelacyjnego dotyczącego dopuszczenia przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy należało wskazać, iż Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 30 marca 2000 roku w sprawie o sygn. akt II UKN 446/99, iż ustalenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1 w/w rozporządzenia) nie wymaga wiadomości specjalnych uzasadniających prowadzenie dowodu z opinii biegłego (OSNP 2001/18/562, lex numer 48778). Sąd I instancji rozpoznając sprawę dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na okoliczność ustalenia, czy praca, jaką wykonywał odwołujący w spornym okresie czasu, była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych. Zdaniem Sądu II instancji ustalenie w/w okoliczności mogło zostać dokonane przez Sąd Okręgowy na podstawie dowodów innych niż opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Należało bowiem rozstrzygnąć, czy praca wykonywana przez H. G. w spornym okresie czasu odpowiada pracy ujętej w wykazie A załącznika do w/w rozporządzenia, zaś dokonanie kwalifikacji przez pryzmat w/w rozporządzenia nie wymagało od Sądu I instancji zasięgnięcia u biegłych wiadomości specjalnych. Wskazać przy tym należy, iż do kompetencji biegłego, zgodnie ze stanowiskiem skarżącego wyrażonym w apelacji, nie należy ocena wiarygodności zeznań świadków ani też interpretacja przepisów prawa.

Z powyższych względów odwołujący nie spełnił również warunku do nabycia prawa do dochodzonego świadczenia określonego w art. 4 pkt 5 w/w ustawy.

W tym miejscu zaznaczyć należy jedynie, że wbrew stanowisku Sądu I instancji, do spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury pomostowej określonych w art. 49 (art. 49 pkt 3 w zw. z art. 4 pkt 5 w/w ustawy) nie jest wymagane, aby przed dniem 1 stycznia 1999 roku prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych były wykonywane w wymiarze co najmniej 15 lat. Przesłanka długości wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze określona jest w art. 4 pkt 2 w/w ustawy. Przesłanka ta musi zostać spełniona dla uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 w/w ustawy, jednakże należy ją odnieść do warunku z art. 49 pkt 3 w/w ustawy, tj. legitymowania się okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, tj. w dniu 1 stycznia 2009 roku. Warunek legitymowania się na dzień 1 stycznia 1999 roku co najmniej 15-letnim stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest warunkiem do uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 w/w ustawy, tj. dla osoby, która po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.

Reasumując, należało stwierdzić, że H. G. nie spełnia warunków do przyznania prawa do emerytury pomostowej określonych w art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

A.K.